Moeder Velma Solomons:

Velma doet haar omgeving en zichzelf nodeloos verdriet

(Door Mayra van der Diis)

WILLEMSTAD — De moeder van Velma Solomons zou eigenlijk het boek van haar dochter "De witte pest" het liefst willen tegenhouden. Haar argument: "Het kind weet niet wat ze doet. Als dat boek op de markt verschijnt, doet ze er zowel zichzelf als anderen nodeloos verdriet mee. Een les, een voorbeeld? Ik betwijfel het. Het is allemaal te eenzijdig, teveel vanuit niet verwerkte frustraties bekeken om een reeel, waardevol beeld te kunnen geven".

De 25-jarige Velma Solomons heeft een paar weken terug een gesprek gehad met de Amigoe waarin zij van haar leven dat beslist niet over rozen ging, vertelde. Op 8-jarige leeftijd naar Nederland vertrokken werd ze daar via een tehuis, een pleeggezin en inrichtingen opgevoed. Over haar ervaringen heeft ze een boek geschreven en in het Amigoe-interview verwijt ze vooral haar moeder haar min of meer aan haar lot overgelaten te hebben. Een beschuldiging waartegen haar moeder zichzelf, eerder verdrietig dan boos, verzet. Dit artikel is dan ook beslist niet als sensatie bedoeld in de trant van moeder tegen dochter want dat was het beslist niet. Het is meer de bedoeling om de zoveelste keerzijde van de zoveelste medaille te laten zien. De moeder van Velma woont in een bescheiden huis in een bescheiden buurt. Ze heeft een knap gezicht en komt als intelligent en ondernemend over. Als zoveel vrouwen in deze contreien waren de beste jaren van haar leven een konstante strijd om in haar eentje haar negen kinderen een beetje redelijk te krijgen. Velma met haar 25 jaar was de oudste, de kleinste is nu vijf. Het huis heeft geen sfeer, noch positief, noch negatief omdat alles ingepakt staat, klaar om te verhuizen. Al weken overigens. De huisbaas wil zijn huis hebben en ze kan niets anders vinden. Toch gaat het de laatste jaren heel wat beter dan toen de kinderen allemaal klein waren. Nu werken de oudsten en is er één al getrouwd. Het winkeltje dat ze annex haar huis dreef heeft ze nu door de verhuizing moeten opgeven.

NIET EERLIJK

Velma's moeder zit tussen de ingepakte kisten en dozen op een wankele sofa en zegt - gelukkig met volkomen afwezigheid van valse pathos - "dat verhaal van dat kind heeft me iets gedaan, ik kan niet zeggen wat en ik geloof dat het nooit meer over zal gaan. Het is niet eerlijk. Na 17 jaar was Velma weer bij mij, toen ze laatst naar Curacao kwam met vakantie. Een paar keer was ze hier in huis.

Korte bezoekjes van een vreemde. We hebben geen enkel goed gesprek gehad. Heel uit de hoogte. Maar ja, misschien was dat ook maar een houding van haar omdat ze geen raad wist met de situatie. Ach het leek alsof ze in een kooi zat. Koel, afstandelijk..."

KONTAKT

Wat fel rechtop zittend: "achteraf wel verwijten en dan ook nog via de krant. Maar dat is het ergste niet, ik zal je zeggen wat ik het ergste van alles vindt. Dat ze zegt datik nooit meer kontakt met haar heb gehad sinds ze naar Nederland was, dat alleen een zus drie brieven per jaar stuurde." Tranen lopen over haar wangen maar ze huilt alleen van binnen. Alleen haar ogen verraden haar. Uiterlijk gezien doet de rest van haar lichaam niet mee. Haar gezicht verandert niet van uitdrukking als ze verder gaat: "Ik stuurde ieder jaar foto's zodat ze kon zien hoe ik eruit zag. Met verjaardagen en andere feestdagen als Kerst stuurde ik lekkere dingen zoals ajakas".

Ze gaat naar een kast, pakt er een enorme stapel brieven uit. "Waar komen die brieven vandaan als er niet geschreven werd, als er geen kontakt was? Hier, van recente datum nog". De brieven worden teleurgesteld op tafel weggelegd.

Waarom liegen, gewoon liegen, is dat nou echt nodig en dan nog wel tegenover je moeder. De andere kinderen zijn ook erg geschrokken. We hadden al van alles gepland voor haar verblijf; een etentje, cadeaus, er is niets van terecht gekomen."

GEEN ZIN

Ze loopt naar de kamer en komt terug met een plucheachtige pop dat als deksel dient voor een poederdoos. "Was voor haar bedoeld maar ik had er geen zin meer in. Kijk dit schort heb ik al jaren geleden voor haar genaaid met de hand geborduurd, met de bedoeling het haar eens te geven."

Het is of ze niet meer ophouden kan. Er komen fotos van Velma. Van baby van vijf dagen tot op het moment dat ze met acht jaar naar Nederland vertrok en fotos die daarna in brieven zijn gestuurd. Zie je die jurk die ze daar aanheeft, heb ik zelf genaaid, trouwens wacht even, deze van haar kommunie ook. Je moet niet vergeten het was mijn oudste dochter. Dacht je dat ik al die foto's van haar had laten maken als ik haar verwaarloosde?"

Velma heeft ook een babyboek, zorgvuldig bewaard in een plastik zak. De bekende gegevens staan erin. Wanneer ze werd geboren, hoeveel ze woog, wanneer de eerste tand kwam, wat ze zei, enz. enz. "Wilde ik haar ook geven, ik heb het steeds voor haar bewaard....mijn God dit leven....ik weet niet wat ik ervan denken moet."

GROOTMOEDER

Het leven was niet vriendelijk voor Velma; voor haar moeder evenmin. Ook zij werd als kind van één jaar bij een grootmoeder op Banda Abao gedaan toen de verhouding tussen haar ouders stukliep en haar moeder naar Aruba vertrok. Na een paar jaar haalde ze haar kinderen naar zich toe, Velma's moeder was toen vier. Het bestaan in Aruba was niet bepaald gemakkelijk." Net zoals ik mijn kinderen alleen of bij anderen achter moest laten omdat er geen keus was, omdat er gewerkt moest worden, precies hetzelfde verging het mijn moeder ook. Van haar eerste man ging ze weg, daar op Aruba kreeg ze een heel goede man, hij was erg lief voor ons maar hij kreeg een auto-ongeluk en ging dood. Toen stond mijn moeder er weer alleen voor. Ze ging strijken, de was doen voor rijke mensen. Dat duurde soms tot in de ochtenduren. Ik was toen vijf en moest bij haar blijven. Ik hielp met het poetsen van koperen knopen die je toen vaak aan de jassen had, vouwde zakdoeken en sokken. Je knikkebolde vaak van de slaap maar wou het niet weten omdat je wou helpen.

ZIEK

Toen plotseling werd moeder ziek. Moest voor een heel jaar naar het ziekenhuis. Daar zaten de kinderen toen met zijn allen. Op Aruba, geen familie geen vader en geen moeder. Ieder ging zo kwaad en zo goed mogelijk zijn weg. Ik was elf jaar, de kleinste. Ik werd van school gehaald en kwam bij een vrouw in huis. Het was een heel fijn mens en ik bleef bij haar tot mijn twintigste. Zelf heb ik negen kinderen gekregen en er was nooit iemand om me met de opvoeding te helpen.

haal het niet in mijn hoofd om iemand te haten of de schuld te geven. Hoogstens het leven op zichzelf en wie is dat?

ASTMA

Velma ging naar Nederland toen ze acht was. Maar het was volgens haar moeder geen beslissing die zomaar werd genomen. "Ze had astma en nog iets dat ik nooit goed heb begrepen. De dokter zei iets van witte bloedlichaampjes die de rode opaten. In verband met de astma moest ze soms wekenlang onder een zuurstoftent liggen. Als je dan op bezoek ging kon je het kind niet aanraken, de tent zat er steeds tussen. Een vriend van haar vader die dat allemaal zag en naar Nederland ging vertelde het en toen stuurde haar vader geld en kleren om haar naar Nederland over te laten komen. Omdat de dokter ook steeds zei dat als ik het kind hier liet ik haar zou verliezen heb ik gedacht dat het voor Velma het beste zou zijn naar haar vader in Nederland te gaan. "En wat daar allemaal gebeurd is..." ze spreidt machteloos haar armen, "God ... het weten. Velma bleef maar kort bij haar vader. Via via hoorde ik dat hij dronk en dat het huwelijk niet goed liep. Niemand heeft me ooit wat dan ook behoorlijk verteld. Het enige dat ik kreeg was een zakelijke vermelding dat mijn kind in een gesticht geplaatst zou worden en of ik wou tekenen.

Ik heb ondertekend en ik moet je zeggen met een gerust hart. Want ik dacht, een gesticht, dat zijn nonnen, orde en discipline en goede verzorging. Achteraf hoor je dan weer dat het allemaal helemaal niet goed was. Dat pleeggezin ook. Nooit heeft ze in haar brieven over die mensen geklaagd. Integendeel, ze had alles wat ze maar wou, tenniste en half Europa hebben ze met haar rondgereisd. Het zal voor die mensen hoe dan ook een hele klap zijn als ze horen wat Velma nu over hun zegt in haar boek en kranten. Geloof me ik heb nooit anders gedacht dat mijn kind het goed had daar in Nederland. Heel wat beter dan ze het ooit bij mij had kunnen hebben. En als ze al eens klaagde, wat vooral de laatste jaren wel eens voorkwam heb ik steeds geschreven dat ze terug moest komen als ze zich daar niet gelukkig voelde. Ach, ik zou uren door kunnen praten en steeds weer hetzelfde zeggen. Ik vind persoonlijk dat het niet te rechtvaardigen is wat Velma gedaan heeft en ik hoop dat haar redenen zeer gegrond zijn en dat ze helemaal weet waar ze mee bezig is."

OORDELEN

"Maar wie ben ik om te oordelen....ik wou alleen maar laten zien dat ik het kind niet verwaarloosd heb, dat er wel geschreven is, dat er wel cadeaus zijn gestuurd. Ik heb gedaan wat ik kon, misschien was het niet genoeg, wie weet? Maar zelfs dan is er geen reden om te liegen. Want het mag zo zijn als Velma in haar interview zei dat ouders een zware verantwoordelijkheid hebben ten opzichte van hun kinderen, maar kinderen hebben een minstens even zware verantwoordelijkheid ten opzichte van hun ouders, zeker als ze reeds de jaren des verstands hebben bereikt."